

Det glæder mig forøvrigt, at den ærede sidste Læser, hvad jeg iforveien vidste, har den samme Dpfattelse af Universitetets Stilling som jeg, og han er dog en Mand af Faget. Utter der lyder det naturligtvis: Det er en Gjende af Videnskab og Kunst, men jeg tør nok sige: at netop fordi vi ere Benner af Videnskab og Kunst, Kundskab og Udvikling, ønske vi ikke, at Universitetet skal være en Embedsmandsfabrik og tillige selv skal bedømme sit Fabrikat, som det er blevet sagt. Det er Noget, som for mig staar som aldeles u vigtigt og Noget, som strider mod hele den Retning, vi ere komne ind paa ved vor frie Forfatning. Nei, lad os faae særlige Fagprøver for Embedsmændene, og lad vor Universitet komme til at staa aabent for Alle, der mene at kunne have Nytte af, hvad der forebrages, og lad dem betale derfor, som kunne det, lad det blive en fri videnskabelig Højskole; jeg tror ikke, at det vil være til Skade for Videnskab og Kunst eller Udviklingen i det Hele. Det er beklageligt, at Fagmænd, som selv have gennemgaaet denne Dannelse, sige: Dersom vore Embedsmænd ikke sadde i Embeder med Kongelig Bestalling, dersom de ikke havde dette sikke Levebrød, vilde de ikke kunne ernære sig. Det er beklageligt, om hele denne Dannelse skal føre til, at de blive mindre dygtige til Linets Gjærning. Det er jo netop Dygtighed paa Handelens, paa Landvæsenets Omraade, som vi trænge til, som ogsaa det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen) sagde forleden, men jeg siger: Skulle vi have denne Dygtighed, da lad os ikke indskrænke Universitetet til at være en Embedsmandsfabrik, og skal Alt dette naas, da tror jeg ganske vist, at det maa blive en mere almindelig Statsanstalt, end nu er Tilfældet, og ikke blot Noget, som laver Embedsmænd. Jeg tror, at et æret Medlem talte om Forsædrenes Gaver, og at han stævne de os for Forsædrenes Domstol, men hvor denne Domstol findes, i den nærværende eller den kommende Verden, derom udtalte han sig ikke.

J. M. Hansen: Om de Betragtninger, som jeg fremsatte i Anledning af Endringsforslaget under Nr. 33, bemærkede jeg udtryffeligt, at de vare mine egne, og jeg har ikke havt nogen som helst Tro paa, at de vilde blive tiltraadte af det ærede Mindretal. Det, jeg vil udtale mig om, er den høitagtede Ministers Svar paa, hvad jeg bemærkede. Naar den ærede Minister, da han hørte Begyndelsen af mit Foredrag, begyndte med at gjætte, hvor jeg vilde hen og saa tog feil, har jeg ingen Skyld deri. Han skulde have undladt at begynde med at gjætte og have ventet, indtil han havde hørt, hvad jeg vilde sige, saa havde han været fri for at tage feil, og saa var han heller ikke bleven overrasket ved at høre, hvor jeg vilde hen. Den ærede Minister ansøgte i Begyndelsen af sit Foredrag som en af de Udtalelser,

jeg skulde have brugt, at jeg under den Forudsætning, jeg nævnte, vilde stemme for det mindst Mulige til det kongelige Theater. Men jeg sagde noget Mere. Jeg sagde: for det mindst Mulige, hvormed det kongelige Theater kunde vedblive at være en Statsanstalt, og dette er noget ganske Andet. Det var mine Ord, at jeg ikke under den Forudsætning, som jeg gif ud fra, vilde bevilge til det kongelige Theater et større Bidrag, end der er nødvendigt, for at det kan vedblive at være en Statsanstalt. Men den største Del af den ærede Ministers Svar gif ud paa at bekæmpe Noget, som jeg slet ikke havde talt om. Den ærede Minister har virkelig ikke hørt, hvad jeg har sagt; det maa jeg slutte deraf, at han helt igjennem i sine Udtalelser indpødegit Ting, som jeg slet ikke har anket over, men tværtimod paa Forhaand havde indrømmet vare rigtige. Jeg sagde udtryffeligt, at, naar man Dagen forud havde taget dobbelte Theaterpriser for at se et Stykke og samme Dag om Morgenen havde taget forhøjet Pris, og man saa kom til den Tid, da Theatret endnu havde Billetter at sælge til ordinære Priser, saa indtraadte først den Klage, jeg fremsøgte over, at det Uvæsen tillades, som man kalder Billetsjoueri. Jeg udtalte udtryffeligt, at det kongelige Theater maatte have højere Priser end andre, jeg billigede, at det tager saa stor Forhøielse som muligt af, de Klasser, som have Raad til at give det. Dette finder jeg ganske i sin Orden, og jeg vilde ikke have taget Ordet, dersom jeg ikke mente Andet end det, at man til ordinære Priser skulde være sikker paa at se et Stykke første Gang, det gif. Det vilde efter min Dpfattelse være latterligt, og noget Saadant har jeg ikke i allerfjerne Maade udtalt. Jeg har sagt, at Theatret bør gjøre sig den størst mulige Indtægt; det er rigtigt. Men hvad jeg har anket over, er, at, naar ikke til disse forhøiede Priser alle Billetter ere solgte, men der endnu er nogle tilbage, de tilbageblevne saa sælges til eet eller to Menneker, som gaa med Sommerne fulde og igjen forlange forhøiet Pris for disse enkelte Billetter. Det er dette, jeg anker over, og alt det Andet, som den ærede Minister paastod, at jeg skulde have udtalt, har jeg ikke i fjerneste Maade givet nogen Anledning til at tro, at jeg har sagt. Men hvad jeg egentlig talte om, opholdt den ærede Minister sig ganske overordentlig lidt ved. Han kom til hen i Slutningen kortelig og, som det forekommer mig efter min Dpfattelse ikke synderligt heldigt, at tale om det, som egentlig var Hovedsagen for mig. Han talte om at gaa efter Nygter. Hvad jeg her har sat frem, er ikke sat frem efter Nygter; det er en Sag, i hvilken jeg foruden mit eget personlige Vidnesbyrd om, hvad jeg har hørt og set, kan nævne den ærede Minister mange Medlemmer i denne Sal, som ere enige med mig og have samme Erfaring som jeg, saa at det ikke er Nygter, men Kjendsgjær-